EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2023 03 17
COM(2023) 142 final

KOMISIJOS ATASKAITA TARYBAI IR EUROPOS PARLAMENTUI

dėl Reglamento (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo įgyvendinimo

Pavojingų ir kitų atliekų susidarymas, apdorojimas ir tarpvalstybinis vežimas Europos Sąjungos valstybėse narėse ir Jungtinėje Karalystėje 2016–2019 m.

{SWD(2023) 56 final}

1. ĮVADAS

Europos Sąjunga (toliau – ES) yra 1989 m. kovo 22 d. Bazelio konvencijos dėl pavojingų atliekų tarpvalstybinių pervežimų bei jų tvarkymo kontrolės (toliau – Konvencija) šalis. Konvencija skirta žmonių sveikatai ir aplinkai apsaugoti nuo neigiamo pavojingų atliekų poveikio.

Konvencija perkelta į ES teisę 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo (toliau – Reglamentas)[1]. 2021 m. lapkričio mėn. Komisija pasiūlė pakeisti šį reglamentą nauju reglamentu[2]. Šį pasiūlymą svarsto Europos Parlamentas ir ES valstybės narės.

Kiekvienais kalendoriniais metais kiekviena valstybė narė Konvencijos sekretoriatui pateikia Konvencijos įgyvendinimo per praėjusius kalendorinius metus ataskaitą. Šios ataskaitos (toliau – Bazelio ataskaita) kopija kartu su papildoma informacija, reikalaujama Reglamento IX priede (toliau – ES klausimynas), taip pat siunčiama Komisijai[3].

Kas trejus metus Komisija parengia Bazelio ataskaitomis ir ES klausimynais pagrįstą įgyvendinimo ataskaitą. Tai yra šeštoji įgyvendinimo ataskaita, kurioje nagrinėjamas 2016–2019 m. laikotarpis. Ši ketverių metų ataskaita yra įprasto trejų metų ataskaitų teikimo tvarkaraščio išimtis. Valstybių narių ataskaitų duomenis galima rasti pridedamame Komisijos tarnybų darbiniame dokumente.

Terminai „importas“ ir „eksportas“ Konvencijoje vartojami kalbant apie atliekų vežimą į Konvencijos šalis arba iš jų. Pagal ES teisę šie terminai taikomi tik kalbant apie vežimus į ES arba iš jos. Šiame dokumente terminai vartojami pagal Reglamentą.

Šioje įgyvendinimo ataskaitoje pateikiama informacija apie atliekų, apie kurias pranešta, t. y. atliekų, kurioms taikoma išankstinio rašytinio pranešimo ir sutikimo procedūra pagal Reglamento reikalavimus, vežimą. Tai informacija apie atliekų, kurios laikomos pavojingomis atliekomis[4], kitų atliekų, apie kurias pranešta[5], ir į sąrašus neįtrauktų atliekų[6] vežimas. Šioje ataskaitoje nenagrinėjamos atliekos, klasifikuojamos kaip atliekos, išvardytos „žaliajame“ sąraše[7], nes valstybės narės neprivalo teikti ataskaitų dėl prekybos tokiomis atliekomis. Todėl ataskaitoje nepateikiama bendro ES viduje vežamų, iš ES

[1] Reglamentas (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo (OL L 190, 2006 7 12, p. 1).

[2] https://ec.europa.eu/environment/publications/proposal-new-regulation-waste-shipments_en

[3] Reglamento (EB) Nr. 1013/2006 51 straipsnio 1 ir 2 dalys.

[4] Reglamente pavojingos atliekos apibrėžiamos remiantis Direktyva 91/689/EEB dėl pavojingų atliekų, kurioje nurodyta, kad reikia parengti pavojingų atliekų sąrašą. Šis sąrašas sudarytas remiantis Europos atliekų sąrašu, kuriame pavojingos atliekos pažymėtos žvaigždute. Nepavojingos atliekos apibrėžiamos kaip atliekos, kurios neklasifikuojamos kaip pavojingos atliekos. Kadangi Reglamentas atitinka Konvenciją, visos atliekos, pagal Konvenciją klasifikuojamos kaip pavojingos, Reglamente klasifikuojamos kaip pavojingos.

[5] Kitos atliekos, apie kurias pranešta – tai nepavojingos atliekos, išvardytos Konvencijos II priede. Tai buitinės atliekos (Y46 įrašas) ir buitinių atliekų deginimo proceso likučiai (Y47 įrašas). Šioms atliekų kategorijoms taikoma panaši kontrolė, kaip ir pavojingoms atliekoms pagal Konvenciją taikoma kontrolė.

[6] Nors duomenų apie į sąrašus neįtrauktų atliekų susidarymą nėra, į sąrašus neįtrauktos atliekos bus fiksuojamos kaip pavojingos arba kitos atliekos, apie kurias pranešta.

[7] Atliekos, išvardytos „žaliajame“ sąraše – tai dauguma nepavojingų atliekų, kurios gali būti išvežamos naudoti be išankstinio raštiško pranešimo kompetentingoms institucijoms arba jų sutikimo.

eksportuojamų ir į ES importuojamų atliekų kiekio apžvalga. Visi skaičiai šioje ataskaitoje yra apytiksliai ir suapvalinti.

2. VALSTYBIŲ NARIŲ TEIKIAMOS ATASKAITOS

Su Konvencija susijusias ataskaitas už visus ketverius 2016–2019 m. ataskaitinio laikotarpio metus (pagal Reglamento 51 straipsnio 1 dalį) parengė 26 valstybės narės. Kai kurios valstybės narės ataskaitas pateikė pasibaigus terminui. Daugiau informacijos apie tai, kurios valstybės narės ataskaitas pateikė pavėluotai, galima rasti pridedamame priede.

Su Reglamentu susijusias ataskaitas už visus ketverius 2016–2019 m. ataskaitinio laikotarpio metus (pagal Reglamento 51 straipsnio 2 dalį) parengė 25 valstybės narės. Kai kurios valstybės narės ataskaitas pateikė pasibaigus terminui. Daugiau informacijos apie tai, kurios valstybės narės ataskaitas pateikė pavėluotai, galima rasti pridedamame priede.

Buvo pastebėta neatitikimų, susijusių su iš ES valstybių narių ir į jas gabentų pavojingų atliekų ir visų atliekų, apie kurias pranešta, kiekiu. Mažiausiai tikslūs visų atliekų, apie kurias pranešta, duomenys buvo pateikti 2018 m., kai iš valstybių narių išvežtų atliekų kiekis buvo 3,7 mln. tonų didesnis nei į valstybes nares įvežtas kiekis. Mažiausiai tikslūs pavojingų atliekų duomenys buvo pateikti 2016 m., kai iš valstybių narių išvežtų atliekų kiekis buvo 1,1 mln. tonų didesnis nei į valstybes nares įvežtas kiekis.

3. PAVOJINGŲ IR KITŲ ATLIEKŲ, APIE KURIAS PRANEŠTA, SUSIDARYMAS

Naujausius ir aktualiausius duomenis apie pavojingų atliekų susidarymą ES galima rasti Europos Komisijos leidiniuose ir duomenų bazėse[8]. Remiantis valstybių narių pagal Atliekų vežimo reglamentą pateiktais duomenimis, 2016 m. ES susidarė 95 mln. tonų pavojingų atliekų, o 2018 m. – 102 mln. tonų. 2016 m. ES vienam gyventojui teko 197 kg pavojingų atliekų, o 2018 m. – 210 kg.

2016 m. ES susidarė 2,2 mlrd. tonų atliekų, apie kurias pranešta, o 2018 m. – tiek pat.

4. ATLIEKŲ VEŽIMAS IŠ VALSTYBIŲ NARIŲ

Pavojingos atliekos

2016–2019 m. vidutinis metinis visų iš ES 27 išvežtų atliekų, apie kurias pranešta, kiekis buvo 19,3 mln. tonų, o iš jų vidutiniškai 6,9 mln. tonų (36 proc.) buvo pavojingos atliekos. 2001–2019 m. laikotarpiu bendras ES ir už jos ribų vežamų pavojingų atliekų kiekis padvigubėjo.

2016–2019 m. 65 proc. iš ES valstybių narių vežamų pavojingų atliekų buvo apdorotos atliekant naudojimo operacijas (t. y. perdirbtos arba apdorotos atliekant kitą naudojimo operaciją). 2016–2019 m. laikotarpiu užfiksuotas 65 proc. rodiklis buvo mažesnis nei 2013–2015 m. ataskaitiniu laikotarpiu, kai jis buvo 76 proc. Kadangi pavojingų atliekų, vežamų iš valstybių narių ir apdorotų atliekant naudojimo operaciją, dalis 2010–2012 m. ir 2013–2015 m. ataskaitiniais laikotarpiais buvo gana pastovi, 2016–2019 m. laikotarpiu užfiksuotas mažesnis skaičius rodo, kad ši tendencija pasikeitė.

[8] Žr. https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/env_wasgen/default/table?lang=en

Pažymėtina, kad išvežtų šalinti skirtų pavojingų atliekų dalis išliko beveik nepakitusi: 2016–2019 m. laikotarpiu ji siekė 21 proc., palyginti su 22 proc. 2013–2015 m. laikotarpiu. Tuo pačiu laikotarpiu atliekų, apie kurias pranešta, kad jos buvo išvežtos tvarkyti „mišriu“ būdu (t. y. derinant šalinimą ir naudojimą), dalis padidėjo (nuo 2 proc. iki 13 proc.)

1 lentelėje nurodytos atliekų tvarkymo operacijos, kurioms atlikti pavojingos atliekos buvo išvežtos iš valstybių narių.

1 lentelė. Iš valstybių narių išvežtos pavojingos atliekos, suskirstytos pagal atliekų tvarkymo operacijas (1 000 tonų)

	2016 m.	**2017 m.**	**2018 m.**	**2019 m.**
Šalinimas	1 594	1 710	1 477	1 299
Naudojimas	688	847	602	677
Antrinis perdirbimas	3 012	4 107	3 723	4 279
Operacijų derinys	802	907	1 059	878
Nenurodyta	1	0	1	0

Kaip ir ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais, Prancūzija ir Italija buvo dvi valstybės narės, kurios 2016–2019 m. išvežė daugiausia pavojingų atliekų – atitinkamai 6,8 mln. tonų ir 3,9 mln. tonų per šį ketverių metų laikotarpį. Vokietija buvo trečia daugiausia pavojingų atliekų išvežusi valstybė narė – 3,6 mln. tonų.

Eksportas iš ES

2016–2019 m. ataskaitiniu laikotarpiu iš ES eksportuota 10 proc. pavojingų atliekų. Šios atliekos buvo eksportuojamos tik į EBPO šalis, nes eksportuoti jas į EBPO nepriklausančias šalis draudžiama.

Kitos atliekos, apie kurias pranešta

2 lentelėje nurodyti kitų išvežtų atliekų, apie kurias pranešta, kiekiai, suskirstyti pagal atliekų rūšis. Atkreipkite dėmesį į tai, kad Y46 kategorijos atliekos (t. y. buitinės atliekos) ir Y47 kategorijos atliekos (buitinių atliekų deginimo proceso likučiai) yra kategorijos „kitos atliekos, apie kurias pranešta“ pogrupiai.

2 lentelė. Kitos 2016–2019 m. iš valstybių narių išvežtos atliekos, apie kurias pranešta (1 000 tonų)

	2016 m.	**2017 m.**	**2018 m.**	**2019 m.**
Kitos atliekos, apie kurias pranešta	10 462	11 960	10 927	9 693
Y46	*1 268*	*1 355*	*872*	*826*
Y47	*639*	*546*	*646*	*739*

2001–2019 m. laikotarpiu bendras ES vežamų ir iš jos eksportuojamų kitų atliekų, apie kurias pranešta, kiekis padidėjo 463 proc. 3 lentelėje nurodyti kitų išvežtų atliekų, apie kurias pranešta, kiekiai, suskirstyti pagal atliekų tvarkymo operacijas.

3 lentelė. Iš valstybių narių išvežtos kitos atliekos, apie kurias pranešta, suskirstytos pagal atliekų tvarkymo operacijas (1 000 tonų)

	2016 m.	**2017 m.**	**2018 m.**	**2019 m.**
Šalinimas	508	542	410	350
Naudojimas	3 113	3 342	2 460	2 714
Antrinis perdirbimas	6 223	7 539	7 397	6 451
Operacijų derinys	617	528	660	178
Nenurodyta	0	9	0	0

Į sąrašus neįtrauktos atliekos

Šiame skirsnyje pateikiami duomenys apie į sąrašus neįtrauktų atliekų vežimą. Šių atliekų duomenys įtraukiami į duomenis apie pavojingų atliekų arba kitų atliekų, apie kurias pranešta, vežimą, remiantis klasifikacija pagal Europos atliekų sąrašo kodus arba kita informacija, pateikta kartu su vežimo duomenimis, pagal kuriuos vežamos atliekos laikomos pavojingomis arba nepavojingomis. 2016–2019 m. laikotarpiu išvežta vidutiniškai 9,5 mln. tonų į sąrašus neįtrauktų atliekų. Didžioji jų dalis buvo skirta naudojimo operacijoms.

5. ATLIEKŲ VEŽIMAS Į VALSTYBES NARES

Visos valstybės narės pagal Reglamento 51 straipsnio 1 dalį pateikė informaciją apie į jų teritoriją įvežtas atliekas už visus ketverius 2016–2019 m. ataskaitinio laikotarpio metus. 2016–2019 m. apie tokį atliekų vežimą pranešė dvidešimt šešios valstybės narės, o vienintelė Malta pranešė, kad į šią šalį nebuvo įvežta jokių pavojingų arba kitų atliekų, apie kurias pranešta.

2001 m. į ES valstybes nares buvo įvežta 7 mln. tonų visų atliekų, apie kurias pranešta, o 2016–2019 m. laikotarpiu vidutinis tokių atliekų, apie kurias pranešta, kiekis per metus buvo 24 mln. tonų. Tai reiškia, kad nuo 2001 m. iki 2016–2019 m. šis kiekis padidėjo 231 proc. Nors šis kiekis kiekvienais metais svyruoja, vidutinis 2013–2015 m. kiekis buvo 22 mln. tonų, taigi, palyginti su paskutiniu ataskaitiniu laikotarpiu, šis kiekis padidėjo 10 proc. Be to, vertinant 2016 ir 2017 m. duomenis (atitinkamai 26,1 mln. tonų ir 26,6 mln. tonų) matyti, kad nuo 2001 m. į valstybes nares buvo vežama daugiausia. Tai rodo išliekančią bendrą tendenciją, kai įvežamų atliekų kiekis ilgainiui didėja.

Kaip ir ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais, 2016–2019 m. į Vokietiją įvežtų atliekų, apie kurias pranešta, kiekis buvo didžiausias – 24 mln. tonų. Antroji pagal ketverių metų laikotarpiu įvežtą šių atliekų kiekį buvo Prancūzija (18 mln. tonų), o trečioji – Švedija (12 mln. tonų).

Nepaisant ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais stebėtos tendencijos, 2016–2019 m. beveik visos pavojingos ir kitos atliekos, apie kurias pranešta, buvo įvežtos iš ES arba ELPA šalių. Iš ES ir ELPA šalių įvežtos atliekos kartu sudarė 99 proc. visų tokių atliekų, apie kurias pranešta, kiekio.

Pavojingos atliekos

2016–2019 m. į valstybes nares buvo įvežta vidutiniškai 10,2 mln. tonų pavojingų atliekų (43 proc. importuotų atliekų, apie kurias pranešta). 2016–2019 m. atliekos, įvežtos į ES valstybes nares iš ES ir ELPA šalių, kartu sudarė 98 proc. visų pavojingų atliekų, t. y. šiek tiek daugiau nei 2013–2015 m. (97 proc.).

Pavojingų atliekų, importuotų iš EBPO nepriklausančių trečiųjų šalių, kiekis, palyginti su visu atvežamų atliekų kiekiu, kelerių metų laikotarpiu svyruoja nuo 1 iki 2 proc.

Pavojingų atliekų, įvežtų į ES, kiekis nuo 2001 m. iki 2019 m. padidėjo 265 proc., t. y. šiek tiek daugiau nei visų į valstybes nares įvežtų atliekų, apie kurias pranešta, procentinė dalis (214 proc.).

2016–2019 m. valstybės narės iš ES išvežė 2,6 mln. tonų pavojingų atliekų, o per tą patį laikotarpį iš trečiųjų šalių į ES buvo įvežta 11 mln. tonų. Todėl ES išlieka grynoji pavojingų atliekų importuotoja.

2016–2019 m. laikotarpiu daugiausia atliekų buvo išvežta į Prancūziją (17 mln. tonų) ir į Vokietiją (10 mln. tonų).

2016–2019 m. 78 proc. pavojingų atliekų, įvežtų į valstybes nares, buvo apdorota vykdant naudojimo operaciją, 16 proc. – šalinimo operaciją, o 6 proc. pavojingų atliekų buvo tvarkomos „mišriu“ būdu. Nuo 2013–2015 m. laikotarpio šalinamų pavojingų atliekų dalis šiek tiek (3 proc.) sumažėjo, o naudojimui skirta dalis šiek tiek (1 proc.) padidėjo.

2016–2019 m. 53 proc. visų ES vykdant šalinimo operaciją apdorojamų pavojingų atliekų buvo išvežta į Vokietiją. Tai buvo daugiau nei 2013–2015 m., kai į Vokietiją buvo išvežta 46 proc. visų vykdant šalinimo operaciją apdorojamų pavojingų atliekų. Šalinti į Vokietiją vežamų pavojingų atliekų kiekis yra proporcingai didesnis greičiausiai dėl to, kad šioje šalyje yra proporcingai daugiau pavojingų atliekų šalinimo įrenginių, palyginti su kitomis valstybėmis narėmis.

49 proc. vykdant naudojimo operaciją apdorojamų pavojingų atliekų buvo išvežta į Prancūziją. Tai žymus padidėjimas, palyginti su 2013–2015 m. laikotarpiu, kai į Prancūziją, į kurią ir tuomet buvo išvežama daugiausia vykdant naudojimo operaciją apdorojamų pavojingų atliekų, buvo išvežta 32 proc. šių atliekų.

Kitos atliekos, apie kurias pranešta

59 proc. visų į valstybes nares vežamų atliekų, apie kurias pranešta, buvo kitos atliekos, apie kurias pranešta. 2001–2019 m. laikotarpiu bendras į valstybes nares vežamų kitų atliekų, apie kurias pranešta, kiekis padidėjo 189 proc.

6. NETEISĖTI VEŽIMAI, PATIKRINIMAI IR VYKDYMO UŽTIKRINIMO PRIEMONĖS

Neteisėti vežimai

2016–2019 m. valstybės narės pranešė apie 5 502 neteisėtus atliekų vežimus, o neteisėtų vežimų, apie kuriuos pranešta, skaičius per metus padidėjo, palyginti su ankstesniu

ataskaitiniu laikotarpiu. 2013–2015 m. kasmet vidutiniškai buvo pranešama apie 933 neteisėtus vežimus, o 2016–2019 m. – apie 1 376 neteisėtus vežimus per metus.

Palyginti su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu, pagerėjo duomenų apie atliktų patikrų vietoje / patikrinimų skaičių teikimas. 2013–2015 m. tik vienuolika valstybių narių pateikė ES klausimyne nurodytos formos ataskaitas, o 2016–2019 m. teisingą formą panaudojo dvidešimt septynios valstybės narės.

Neteisėti vežimai, apie kuriuos pranešta, buvo susiję su atvejais, kai buvo iš tikrųjų padarytos administracinės klaidos, ir taip pat su aiškiais aplinkai kenksmingos veiklos atvejais. Kalbant apie administracinio pobūdžio problemas, valstybės narės paprastai praneša apie vežimus, kurie atliekami nepateikiant Reglamento VII priede nurodytų būtinų lydimųjų dokumentų. Danija praneša apie ypač daug baudų, kurios skiriamos už neišsamiai užpildytas VII priedo formas. Kitais atvejais, apie kuriuos pranešama, nepateikiamas tinkamas pranešimas. Tiek Prancūzija, tiek Vokietija (t. y. dvi valstybės narės, daugiausia pranešančios apie neteisėtą vežimą) praneša apie daug vežimo nepateikus pranešimo atvejų.

Kalbant apie baudžiamąsias bylas, dažnai minimos elektroninės ir elektros įrangos atliekos (EEĮA) ir eksploatuoti netinkamos transporto priemonės (ENTP). Pavyzdžiui, dauguma Belgijos neteisėtų vežimų, apie kuriuos pranešama, yra pavojingų EEĮA vežimo atvejai, o Čekija praneša, kad EEĮA klaidingai identifikuojamos kaip pakartotiniam naudojimui vežama elektroninė ir elektros įranga (EEĮ) (t. y. ne atliekos). Čekija taip pat praneša apie atvejus, kai ENTP vežamos nurodant, kad tai yra naudoti automobiliai.

2016–2019 m. Vokietija pranešė apie didžiausią bendrą neteisėtų vežimų skaičių – 1 850 atvejų, t. y. 34 proc. visų atvejų, apie kuriuos 2016–2019 m. buvo pranešta ES. Tačiau šis skaičius apėmė daug smulkių pažeidimų ir apie 480 atliekų grąžinimo atvejų[9]. Neįtraukus šių smulkių pažeidimų ir atvejų, 2016–2019 m. neteisėtų vežimų skaičius Vokietijoje sumažėja iki 163 atvejų (4 proc. visų atvejų).

Belgija pranešė apie antrą didžiausią bendrą neteisėtų vežimų skaičių – 952 atvejus, t. y. 25 proc. visų atvejų, apie kuriuos 2016–2019 m. buvo pranešta ES. Prancūzija pranešė apie trečią didžiausią skaičių – 625 atvejus (16 proc.).

Belgija pranešė apie didžiausią neteisėtų vežimų skaičių 2013–2015 m. laikotarpiu, apie antrą didžiausią skaičių tuo ataskaitiniu laikotarpiu pranešė Nyderlandai. Kadangi Nyderlandai nepateikė 2018 ir 2019 m. ataskaitų, nebuvo galima nurodyti bendro 2016–2019 m. ataskaitiniu laikotarpiu vykdytų neteisėtų vežimų skaičiaus. Tačiau Nyderlandų nurodyti 2016 ir 2017 m. skaičiai buvo dideli, todėl 2016–2017 m. šioje valstybėje narėje buvo užfiksuotas ketvirtas didžiausias neteisėtų vežimų skaičius (po Vokietijos, Belgijos ir Prancūzijos).

Patikrinimai

2019 m. duomenimis dvidešimt valstybių narių (iš dvidešimt šešių informaciją pateikusių valstybių narių) apie patikrinimus pranešė naudodamos naują formą, kurioje patikrinimai buvo suskirstyti, visų pirma, pagal fizines įmonių, bendrovių, tarpininkų ir prekiautojų, susijusių su atliekų vežimu, patikras ir, antra, pagal atliekų vežimų patikrinimus, įskaitant

[9] Atliekų grąžinimo incidentai laikomi smulkiais atvejais, jeigu už juos netaikomos didelės baudos.

fizines patikras. Dauguma šių valstybių narių pateikė svarbiausią informaciją ir ataskaitų numerius, susijusius su dviem patikrinimų kategorijomis, o kai kurios valstybės narės pateikė išsamesnės informacijos.

Išsamesnės informacijos pateikė šios valstybės:

- Vokietija, kuri atliekų vežimų patikrinimus suskirstė į federaliniu ir valstybės lygmeniu atliktus patikrinimus;
- Belgija, kuri nurodė patikrinimų keliuose skaičių;
- Suomija, kuri atliekų vežimų patikrinimus suskirstė pagal įvairias juos atlikusias nacionalinės valdžios institucijas;
- Graikija, kuri nurodė kryžminių duomenų patikrų skaičių, ir
- Portugalija, kuri nurodė, kad atliekų vežimo patikrinimų metu buvo tikrinamos ir transporto priemonės, ir bendrieji administraciniai dokumentai.

Dėl neišsamių ataskaitų ir dėl to, kad net ir naudojant naują formą nėra aišku, kokius patikrinimus valstybės narės įtraukia į savo ataskaitas, patikrinimų, apie kuriuos pranešta, skaičius įvairiose valstybėse narėse labai skiriasi ir neįmanoma palyginti visose valstybėse narėse atliktų patikrinimų skaičiaus. Be to, vis dar nėra bendro susitarimo, kokie vykdymo užtikrinimo veiksmai turėtų būti laikomi patikromis vietoje[10].

Vykdymo užtikrinimo priemonės

Trylika valstybių narių pateikė išsamią informaciją apie baudas, kurios gali būti taikomos pagal jų nacionalinę teisę, įskaitant pinigines nuobaudas (Belgija, Kroatija, Čekija, Estija, Prancūzija, Airija, Italija, Latvija, Malta, Lenkija, Slovakija ir Slovėnija), ir laisvės atėmimo bausmes (Belgija, Kroatija, Estija, Prancūzija, Vokietija, Italija ir Malta). Palyginti su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu, neatrodo, kad įvyko reikšmingų pokyčių, susijusių su skirtomis baudomis.

Didžiausia piniginė nuobauda, apie kurią pranešta, buvo tokia pati kaip ir 2013–2015 m. ataskaitiniu laikotarpiu, t. y. Čekijoje nustatyta 2 mln. EUR bauda, kuri gali būti skiriama ir fiziniams, ir juridiniams asmenims. Ilgiausia nurodyta laisvės atėmimo bausmė taip pat išlieka tokia pati, t. y. Vokietijoje nustatyta dešimties metų laisvės atėmimo bausmė už padarytą didelę žalą aplinkai. Kaip ir 2013–2015 m., dažniausiai buvo skiriama dvejų metų laisvės atėmimo bausmė.

Šie duomenys nėra pakankamai patikimi, kad būtų galima padaryti išvadas dėl to, ar didesnės baudos ir ilgesnės trukmės laisvės atėmimo bausmės atgraso nuo neteisėto atliekų vežimo. Be to, Belgijoje ir toliau fiksuojamas didžiausias bendras neteisėtų vežimų skaičius, nors joje taikomos baudos pagal dydį užima antrą ir trečią vietas (iki 500 000 EUR Flandrijoje ir iki 1 000 000 EUR Valonijoje) ir šioje šalyje taip pat skiriamos laisvės atėmimo bausmės (penkerių metų).

7. TOLESNI VEIKSMAI

[10] Reglamente (ES) Nr. 660/2014, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1013/2006, terminas „patikra vietoje“ pakeistas terminu „patikrinimas“. Šis pakeitimas įsigaliojo nuo 2016 m. sausio mėn.

2020 m. sausio 30 d. Komisija paskelbė Reglamento vertinimą[11]. Be to, 2021 m. lapkričio 17 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl naujo reglamento dėl atliekų vežimo. Šį pasiūlymą šiuo metu svarsto abi teisėkūros institucijos – Europos Parlamentas ir Taryba.

[11] https://ec.europa.eu/environment/pdf/waste/shipments/SWD_2020_26_F1_SWD_EVALUATION_EN_V4_P1_1064541.pdf